

10a

Radionica finansijske pismenosti: Poslovni budžet

Obuhvaćena sposobnost

Preuzimanje inicijative; planiranje i upravljanje; rad sa drugima; suočavanje sa nejasnoćom i rizikom neizvjesnosti; mobiliziranje resursa; finansijske i ekonomske pismenosti.

Cilj pomagala/alatke

Biti u stanju razumjeti kako definirati i postaviti finansijske ciljeve prije pokretanja posla izradom nacrtu finansijskog plana za poslovnu ideju. Početni alat za razumevanje finansijskog dela preduzetništva i razumevanje da li njihova poslovna ideja može finansijski da funkcioniše. Na ovoj radionici pojedinka će vježbati da lako napravi početni budžet za budući posao.

Vrijeme trajanja

45-60 minuta.

10a

Radionica finansijske pismenosti: Poslovni budžet

Opis / Kako to djeluje?

Opis:

Ova radionica je orijentirana na odrasle migrante (20-50) koji imaju poslovnu ideju i ideju o tome kako procijeniti cijenu i trošak svog proizvoda/usluge, imaju ideje o marketinškim opcijama, konkurentima i finansijskom uređenju tržišta na kojem želim ući.

Kako to radi?

Trener objašnjava osnovne dijelove poslovnog budžeta predstavljene u nastavku, šta oni znače, različite opcije u svakoj od njih. Grupa ili pojedinac prvo odgovara na niz pitanja u vezi sa njihovom poslovnom idejom. Zatim popunjavaju predloške budžeta za svaki dio i odgovaraju na niz pitanja na osnovu finansijskog predloška. To će im omogućiti da procijene i procijene koliko je novca potrebno njihovoj poslovnoj ideji i u kojoj su finansijskoj fazi danas.

Dijelovi poslovnog budžeta

- 1: cijene
- 2: prodajni budžet
- 3: marketinški budžet
- 4: početni budžet

Nastavite na sljedeću stranicu

10a

Radionica finansijske pismenosti: Poslovni budžet

1: Određivanje cijena

Određivanje cijena se odnosi na tešku umjetnost određivanja prave cijene vaših proizvoda/usluga. Prave cijene su ključni faktor uspjeha vašeg poslovanja.

Troškovi kupovine/ostali troškovi:

Odgovorite na sljedeća pitanja, po mogućnosti pismenim putem:

- Koliki je trošak vašeg proizvoda/usluge u kupovini i/ili troškovi nastali dok ne bude spreman za prodaju?
- Šta mislite koje druge troškove će imati vaše preduzeće? Kirija? Plata? Osoblje? Struja??
- Koja mjesečna primanja imate na umu? Godišnje?
- Koliko je potrebno da naplatite svoj proizvod/uslugu da biste ostvarili prihod koji imate na umu?
- Šta mislite da su kupci spremni da plate za vaš proizvod/uslugu?
- Kolika je cijena ekvivalentnih/sličnih proizvoda/usluga kod konkurenata?

Nastavite na sljedeću stranicu

10a

Radionica finansijske pismenosti: Poslovni budžet

2: Prodajni budžet

Pokušajte napraviti prodajni budžet za godinu dana! Uzmite u obzir bilo koju sezonu kada planirate mjesečnu prodaju. Neki mjeseci mogu biti gori od drugih, a neki bolji, kao što su praznici ili božićni mjesec. Prodaja u prvih nekoliko mjeseci također može biti malo spora. Nije bitno da li ste u pravu ili ne u brojevima, važno je da napravite procjenu! Očekivana prodaja: koliko proizvoda možete prodati mjesečno?

Sales - Costs = Profit!

Month	Jan	March	Apr	May	June	July	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec
Expected Sales											
Expected Costs											
Profit											

P.S. When you start your business you will also have to consider costs of VAT and taxes. Make sure to be aware of those in your local market.

Nastavite na sljedeću stranicu

10a

Radionica finansijske pismenosti: Poslovni budžet

Marketinški budžet

Šta je marketinški budžet? Veoma je važno da svoje poslovanje predstavite tržištu! Radi se o dobivanju vrijednosti pažnje koja omogućava klijentima da vas pronađu.

Marketing plan – pitanje

Kako planirate promovirati svoje poslovanje u prvoj godini poslovanja? Budite realni u svom marketinškom planu – potrebno je vrijeme da postanete poznati i uspostavljeni!

Hoćete li prodavati svoje usluge i/ili proizvode?

Koliko možete uložiti u marketing?

Gdje ćete promovirati svoje poslovanje?

Da li vam je potrebna web stranica za vaše poslovanje?

Društvene mreže i kampanje na društvenim mrežama?

Planirate li izložbe kako biste promovirali svoje poslovanje? Od reči do usta? Članci/novine?

Ne zaboravite koristiti svoju mrežu u marketingu! Saznajte koliko košta završetak svake aktivnosti. Upišite to u budžet! Zapišite mjesec po mjesec koje različite aktivnosti i radnje namjeravate koristiti.

Sales - Costs = Profit!

Month	Jan	March	Apr	May	June	July	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec
Expected Sales											
Expected Costs											
Profit											

P.S. When you start your business you will also have to consider costs of VAT and taxes. Make sure to be aware of those in your local market.

Nastavite na sljedeću stranicu

Radionica finansijske pismenosti: Poslovni budžet

Početni budžet

Uvod: S obzirom na gore navedene troškove, sada možete procijeniti koliko kapitala trebate prije nego što započnete svoj posao. Izračun početnog budžeta podijeljen je na iznos ulaganja (troškova) koje trebate pokriti prilikom pokretanja vašeg poslovanja i kapitala koji imate.

Investicije mogu biti: inventar, ured, alati, uređaji, struja, web stranica, marketing itd.

Kapital može biti: obrtna sredstva (štednja), krediti, finansiranje.

Pitanja:

Koja ulaganja trebate napraviti da biste otvorili svoj posao?

Koliko obrtnog kapitala (uštete) možete uložiti u svoje poslovanje na početku?

Hoćete li posuditi novac za posao?

Da li ćete tražiti finansiranje? Gdje?

Početni budžet:

10a

Radionica finansijske pismenosti: Poslovni budžet

Početni budžet

Investicije	Trošak
Ured/najam	
Alati/ Mašine/ Proizvodnja	
Inventar/Kompjuteri/Namj eštaj	
Marketing	
Ostali troškovi	
Zbir investicija	

Kapital	Iznos
Obrtna sredstva (ušteta)	
Zajam	
Finansiranje	
Ostali kapital (posao sa nepunim radnim vremenom, ostali prihodi)	
Zbir kapitala	

10a

Radionica finansijske pismenosti: Poslovni budžet

Pitanja na koja treba odgovoriti/razgovarati nakon vježbe:

Da li se vaši investicijski troškovi podudaraju s iznosom vašeg kapitala?

Imate li više investicijskih troškova ili više kapitala?

Ovo će odrediti da li ste finansijski spremni da otvorite svoj posao.

Evaluacija/Diskusija nakon radionice:

Da li dobro razumijete koliko novca mislite da ćete zaraditi godišnje u odnosu na ono što ćete morati godišnje uložiti u svoj posao?

Da li dobro razumijete koliko će vas koštati vaš marketing?

Da li dobro razumijete koliki vam je početni kapital potreban i koja ulaganja trebate platiti?

Da li ste finansijski spremni da otvorite svoj posao? Ako ne, zašto?

10b

Radionica o finansijskoj pismenosti: igra

Obuhvaćena sposobnost

Finansijska i ekonomska pismenost; preuzimanje inicijative; planiranje i upravljanje; suočavanje s neizvjesnošću, dvosmislenošću i rizikom; mobiliziranje resursa.

Cilj pomagala/alatke

Poboljšanje vlastitog povjerenja u svakodnevno finansijsko poslovanje.

Vrijeme trajanja

120 minuta – zavisi od broja prikazanih videa, od broja odigranih utakmica i koliko trener želi da se pozabavi konačnom refleksijom.

10b

Radionica o finansijskoj pismenosti: igra

Opis

Radionica je orijentirana na odrasle migrantkinje (20 - 50 godina) sa različitim statusom zaposlenja, a ima za cilj da uz pomoć finansijske igre poboljša njihovo povjerenje u svakodnevno finansijsko poslovanje.

Radionica o finansijskoj pismenosti je fleksibilna aktivnost i implementacija se može prilagoditi nivou vještina učenica i trenera.

Kako to djeluje?

Trener mora pronaći i pripremiti nekoliko YouTube videa (koji se odnose na finansijske lekcije), papir/ispise, olovke i odlučiti se za igru finansijske pismenosti koja će biti ponuđena polaznicama tokom radionice.

Video primjeri:

<https://www.youtube.com/watch?v=swXHv0khiWY>

<https://www.youtube.com/watch?v=q5JWp47z4bY>

<https://www.youtube.com/watch?v=4j2emMn7UaI>

Važno je da trener jasno objasni aktivnost, da bude strpljiv (budući da učenice mogu imati različite nivoe informatičkih vještina), pobrinuti se da ima dovoljno vremena za objašnjenje i diskusiju o temi te da koristi različite nastavne kanale (video, audio, štampani materijal) .

Nastavite na sljedeću stranicu

10b

Radionica o finansijskoj pismenosti: igra

Sama radionica je podijeljena u 5 dijelova.

Učesnice gledaju nekoliko kratkih videa kako bi bolje razumjeli temu, unaprijed im se daju materijali koji objašnjavaju osnove finansijske oblasti (šta je to, zašto je u svakodnevnom životu važno znati upravljati novcem, koji su porezi, zašto moramo platiti račune, namjena banaka itd).

1. dio:

Nakon svakog uvoda u temu (budžetiranje, bankarstvo, krediti/kreditne kartice, kupovina, itd.), učesnici objašnjavaju/dijele svoja iskustva o upravljanju novcem i poznavanju finansijskih pitanja.

2. dio:

Trener pokazuje učesnicama finansijsku on-line igru (npr. koja se odnosi na planiranje budžeta, štednju, zajmove, kao što je "Budžet igra") i objašnjava pravila. Link do nekih igrica:

3. dio:

<https://natwest.mymoneysense.com/students/students-8-12/the-budget-game/>

<https://natwest.mymoneysense.com/parents/games-interactives/starting-a-business-uk/>

Nastavite na sljedeću stranicu

10b

Radionica o finansijskoj pismenosti: igra

Učenici igraju igru.

4. dio:

Sesija se završava raspravom o zapažanjima koja su nastala u procesu igranja i kako se ona mogu povezati sa stvarnim životnim okruženjem učesnika.

5. dio

Ovo je nova verzija alata koji smo implementirali na osnovu naših potreba. **Izvor:** Erasmus+ projekat FLIP IDEAL - Preokrenuto učenje u obrazovanju odraslih - KA2 projekat strateškog partnerstva u obrazovanju odraslih (2018-2020) - <https://www.flipideal.org/>

Radionica o finansijskoj pismenosti: Budžet za zabavu

Obuhvaćena sposobnost:

Finansijska i ekonomska pismenost; preuzimanje inicijative; motivacija; planiranje i upravljanje; suočavanje sa neizvjesnošću, dvosmislenošću i rizikom; mobiliziranje resursa.

Cilj pomagala/alatke:

Biti u stanju razumjeti kako definirati i postaviti finansijske ciljeve za organizaciju razredne zabave. Ovo je početno pomagalo/alatka za razumijevanje finansijskog dijela planiranja događaja i da li se ideja zabave može finansijski implementirati u stvarnost. U ovoj vježbi pojedinac će imati zadatak da napravi budžet za razrednu zabavu

Vrijeme trajanja:

30 minuta

Description:

Vježba je namijenjena odraslim migrantkinjama (grupa od 8-15) koji nemaju nikakvo ili vrlo ograničeno znanje o finansijskim aspektima poslovanja.

Kako to djeluje?

Trener objašnjava da će svaka mala grupa napraviti finansijski plan za razrednu zabavu (žurku koju će organizovati za ovaj čas koji pohađa). Instruktor predstavlja i osnovne dijelove planiranja stranačkog budžeta. Grupa prvo osmisli ideju za zabavu, a zatim popuni tabele za planiranje troškova i prihoda. Na kraju svaka grupa ukratko predstavlja svoj plan zabave.

10c

Radionica o finansijskoj pismenosti: Budžet za zabavu

Planirajmo razrednu zabavu!

1. korak:

Kreirajte vlastitu ideju za razrednu zabavu. Hoće li to biti večera? Možda tematska zabava? Žurka sa elementom iznenađenja? Ili zabava za kraj školske godine?

2: Troškovi i prihodi: Trošak je iznos koji se mora platiti ili potrošiti da se nešto kupi ili dobije.

Razmislite o sljedećim pitanjima: Šta mislite koji će troškovi biti za organizaciju zabave?

Planirate li potrošiti novac za promociju zabave?

Koliko ćete potrošiti za organizaciju zabave?

Napravite spisak troškova – razmislite o vrstama troškova i procijenite iznos u €.

<u>Vrsta troška</u> (npr. <u>iznajmljivanje ugostiteljskih promotivnih poklona benda</u>)	<u>Cijena u €.</u>
<u>Iznos:</u>	

Radionica o finansijskoj pismenosti: Budžet za zabavu

Prihod je prihod, uplata koju dobijate da biste pokrili troškove i ostvarili profit.

Razmislite o sljedećim pitanjima:

- Kako ćete doći do novca (ili stvari koje su vam potrebne)? Ko vam može pomoći u tome?
- Planirate li na kraju ostvariti profit?
- Kako možete izbjeći gubitak na kraju?
- Da li su gosti na zabavi spremni da plate zabavu? Ili planirate da se ulaz neće plaćati?

Napravite listu prihoda – razmislite o vrstama prihoda koje možete dobiti za organizaciju zabave i procijenite iznos u eurima.

<u>Vrsta prihoda</u>	<u>Iznos u eurima</u>
<u>Iznos</u>	

<u>Trošak – prihod = Dobit +</u> <u>/ Gubitak -</u>	
--	--

Radionica o finansijskoj pismenosti: Budžet za zabavu

Kada se vježba završi, trener poziva učesnike da kratko razmisle o vježbi i odgovore na nekoliko pitanja.

Samoprocjena za učesnike

Razmislite o vježbi i kako vam je bila. Molimo naznačite u kojoj se mjeri slažete sa sljedećim tvrdnjama, koristeći ovu skalu:

- 1 – potpuno se ne slažem
- 2 – prilično se ne slažem
- 3 – slažem se
- 4 – potpuno se slažem

Imala sam mogućnost aktivno učestvovati u razvijanju ideje za zabavu.

1	2	3	4
---	---	---	---

Uspjela sam identificirati troškove za organizaciju zabave.

1	2	3	4
---	---	---	---

Radionica o finansijskoj pismenosti: Budžet za zabavu

Uspjela sam identificirati prihode za organizaciju zabave

1	2	3	4
---	---	---	---

Imala sam mogućnost aktivno učestvovati u planiranju i procjeni troškova i prihoda za zabavu.

1	2	3	4
---	---	---	---

Pokazala sam snagu vodstva tokom vježbe.

1	2	3	4
---	---	---	---

Pokazala sam snagu kreativnosti tokom vježbe.

1	2	3	4
---	---	---	---

Radionica o finansijskoj pismenosti: Budžet za zabavu

Mreža evaluacije za trenera

1 – Potpuno se ne slažem

2 – Ne slažem se

3 – Radije se slažem

4 – Potpuno se slažem

Učesnici su bili u mogućnosti da smisle ideje za zabavu.

1	2	3	4
---	---	---	---

Učesnici su bili u mogućnosti da identifikuju troškove za organizaciju zabave.

1	2	3	4
---	---	---	---

Učesnici su bili u mogućnosti da identifikuju prihode za organizaciju zabave.

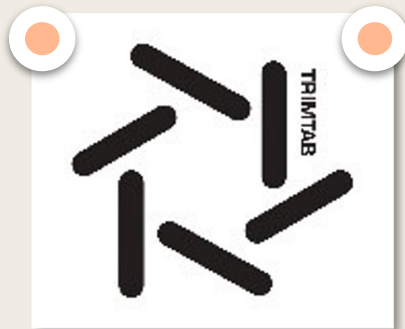
1	2	3	4
---	---	---	---

Dodatni komentari/povratne informacije o aktivnostima i učešću žena:

EMPOWER

The partners

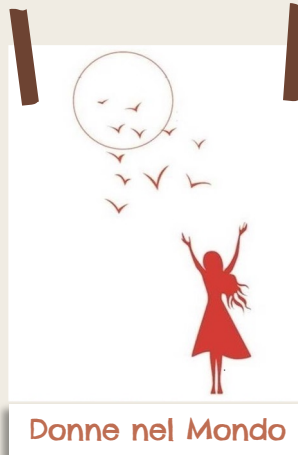

vhs Volkshochschule
„Ehm Welk“ Schwerin

RegioVision
GmbH Schwerin

ilmiofuturo

 Folkuniversitetet

Donne nel Mondo

ISAinstitut

STEP
Institute

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti EACEA.

Co-funded by
the European Union

